

PAMFLET

DE INVLOED VAN DE ANDERHALVE METER ECONOMIE OP ONZE WERK- OMGEVING

STUDIO JEROEN DE JONG.
architectuur en interieur

CHARLES & MORE

FURNISHING THE FUTURE

DE INVLOED VAN DE ANDERHALVE METER ECONOMIE OP ONZE WERKOMGEVING

Hoe komen wij met zijn allen verder in en na deze coronacrisis? Het is een vraag die nu bij velen speelt. Ons dagelijks leven, zorgsysteem en economie worden sterk beïnvloed. We denken voorzichtig na over het leven na de piek. Dat we een stukje van onze (bewegings-)vrijheid en onschuld moeten inleveren en dat er een nieuwe ethiek ontstaat, is voor iedereen duidelijk. Hoe we straks omgaan met onze ruimte, interactie en tijd is momenteel een groot vraagstuk. Bepaalde dingen blijven onveranderd, ook straks is het merendeel van ons leven werk gerelateerd. Juist hoe we straks weer aan het werk zijn, roept veel vragen op.

DOEL VAN DIT PAMFLET

Wij willen onze huidige én nieuwe klanten helpen met de terugkeer van hun werknemers naar een werkomgeving die past bij de nieuwe ethiek en nieuwe eisen. Door onze krachten en expertise als projectinrichter en specialist op het gebied van interieur te bundelen kunnen wij heel sterk naar buiten treden met een nieuwe visie en deze vertalen naar maatwerkoplossingen. Wij kunnen ons voorstellen dat werkgevers en ondernemers juist nu op zoek zijn naar antwoorden die onzekerheden wegnemen en bijdragen aan bedrijfscontinuïteit en gezondheid op de werkvloer.

Er wordt nu al veel gezegd en geschreven over hoe een corona-proof werkomgeving eruit ziet. Recent verschenen artikelen in diverse grote kranten en ondanks de grote verschillen in visie op die nieuwe werkomgevingen is met zekerheid te zeggen dat een eenvoudige terugkeer in de pré-corona werkomgeving zonder aanpassing zeer onwaarschijnlijk is. Er zijn werkomgevingen waar met een paar eenvoudige aanpassingen al een hoop winst te behalen valt, maar er zijn ook werkomgevingen waar een totale reorganisatie en verbouwing in alle waarschijnlijkheid noodzakelijk is.

In dit pamflet zetten wij onze visie op die nieuwe werkomgeving uiteen. Waarbij we meteen al willen aangeven dat de term “werkomgeving” veel verder gaat

dan bijvoorbeeld het traditionele kantoorgebouw of andersoortige bedrijfsruimte. Het “naar het werk” gaan waarbij meestal sprake was van een verplaatsing van huis richting de werkgever en weer terug, is getuige de lege snelwegen, treinen en de rust op straat veranderd. Weliswaar was deze trend van thuiswerken al langer gaande maar aangestuwd door de gebeurtenissen van de afgelopen tijd is alles in een stroomversnelling geraakt en hebben we “noodgedwongen” ervaren hoe de nieuwe realiteit eruit ziet.

Tegelijkertijd ervaren we ook dat “naar het werk gaan” niet alleen de verplaatsing is van huis naar een werkomgeving en weer terug maar dat juist het gebrek aan sociaal contact door de meesten als een gemis ervaren wordt. Het praatje bij de koffieautomaat, de gezamenlijke lunch en soms zelfs langdradige vergaderingen, zo ervaart men nu, hebben in belangrijke mate bijgedragen aan een stuk zingeving, voldoening en geluk.

EEN VEILIGE WERKOMGEVING CREËREN IN DE ANDERHALVE METER ECONOMIE

Elke werkomgeving bestaat uit een verzameling van verschillende segmenten. Als je een kantoorpand hebt praat je onder anderen over een ontvangstruimte of receptie, verkeersruimtes (gangen, trappenhuizen, liften), kantoren, vergaderruimtes, bedrijfskantine etc.

Elke ruimte moet straks aan twee belangrijke aspecten voldoen, hygiëne en afstand. Daarom moet er voor elke ruimte, met zijn eigen specifieke functie bepaald worden hoe deze gebruikt wordt. Wij ontwikkelen een visie per ruimte, daarin staat beschreven op welke manier deze ruimte ingezet kan worden waarbij wordt voldaan aan hygiëne en afstand (social distancing).

WORKING JOURNEY

Maar voordat we naar de binnenkant van gebouwen gaan kijken moet er eerst gekeken worden naar de working-journey. De "working-journey" is de spreekwoordelijke reis van een werknemer van opstaan tot aan het einde van de werkdag en het aantal momenten (touch-points) dat hij of zij interactie heeft met de werkgever, collega's en relaties (klanten en leveranciers). Deze term voor deze manier van werken, locatie en verplaatsing is tijdens onze brainstorms naar boven gekomen en voor zover wij weten nog niet op die manier ingezet.

*“ we moeten herzien hoe
je gebouwen en zone's
gebruikt, maar we moeten
eerst onderzoeken en
bepalen hoe de working
journey eruit ziet ”*

Samen met directie, HR en andere stakeholders bespreken we of een werkplek op kantoor noodzakelijk is of dat thuiswerken of werken op een andere locatie (work-hub) tot de mogelijkheden behoort. We stellen vast hoe de working journey eruit ziet en welke impact dat heeft op de intensiteit van het gebruik van gebouwen. Wij gaan ervan uit dat het aantal werknemers dat daadwerkelijk een werkdag in een werkomgeving aanwezig is, straks aanzienlijk is afgenomen. De eerste bedrijven die al hebben besloten om werknemers verplicht op bepaalde dagen thuis (of op een werkplek anders dan kantoor) te laten werken hebben wij al gesproken,

hierdoor ontstaat een afname van densiteit op kantoor. Door deze afname van densiteit in gebouwen is het straks goed mogelijk dat ondanks de toegenomen eisen op het gebied van hygiëne en afstand (social-distance) bestaande gebouwen nog steeds kunnen voldoen qua oppervlakte en gebruik.

DE SOCIALE FUNCTIE VAN WERKOMGEVINGEN

Het traditionele kantoor is bij veel bedrijven al een "social hub". We kennen allemaal de kantoortuinen of de centraal geplaatste koffie-, catering- en overlegzones die juist het sociale contact moeten stimuleren. De functie van dit soort werkplekken is al getransformeerd van plek waar gedurende een bepaalde tijd werk wordt verricht naar een meer sociale aangelegenheid, waarbij op een meer taakgerichte en minder tijdgerichte manier juist creativiteit en het wij-gevoel en ergens bij horen wordt bewerkstelligd. Deze werkomgevingen dragen in belangrijke mate bij aan het employer brand en zijn belangrijk in het werven van talent. Dit staat natuurlijk haaks op social distancing, hoe merken en bedrijven hiermee om willen gaan is nog een grote vraag. Wat wij wel denken is dat we noodgedwongen een stukje van deze vrijheid en flexibiliteit zullen moeten inleveren. ICT kan vervolgens weer bijdragen aan de verbondenheid. Apps voor bijvoorbeeld videobellen en delen van informatie (ook social information) hebben de afgelopen weken al bewezen een waardevolle rol te vervullen.

GEDRAG VAN MENSEN

We kunnen van alles doen om straks veilig werken mogelijk te maken. Maar het gedrag van mensen blijft verreweg het belangrijkste aspect van een gezonde en veilige werkomgeving. Verkeersruimtes en zones kunnen we zo markeren dat afstand en hygiëne gewaarborgd wordt. Denk aan signing en markering op de vloeren, wanden en plafonds waardoor bijvoorbeeld duidelijk wordt waar je moet lopen. We kunnen zelfs nadenken over eenrichtingsverkeer binnen gebouwen of nog een stap verder gaan en net zoals in het verkeer gebruik maken van verkeerslichten en geseerd toegang verlenen om doorstroming en afstand te bewaken. We kunnen binnen grotere organisaties met zones en teams werken, die op hun beurt weer de nodige hygiëne en afstandsmaatregelen hanteren.

Maar dit alles staat of valt met het gedrag van mensen. Deze mensen zullen van nature geneigd zijn na verloop van tijd het belang van afstand en hygiëne te onderschatten en (deels) vervallen in oude patronen met alle risico's die daarbij komen kijken. Risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en bedrijfscontinuïteit. Daarom pleiten wij bij het terugkeren van werknemers in de aangepaste, corona-proof gebouwen voor een training over het gedrag in deze nieuwe en aangepaste omgevingen. Hoe gaan we om met de 'nieuwe' werkomgeving.

IN 5 STAPPEN NAAR EEN VEILIGE WERKOMGEVING

Wij hebben nagedacht over hoe wij ondernemers en ondernemingen kunnen helpen met een snelle en veilige terugkeer van de werknemers naar werkomgevingen. Deze praktische aanpak draagt bij aan overzicht. Wij willen hiermee ondernemingen en ondernemers op een hands-on manier helpen.

STAP 1: ORIËNTATIE EN HERDEFINIËRING

In een oriënterend gesprek brengen wij de belangrijkste factoren in kaart. Hoeveel werkplekken zijn er, voor hoeveel werknemers, hoe zien de werkplekken eruit, hoe ziet de working-journey eruit? Welke rol heeft het gebouw of de werkomgeving, hoe

is de werkdag ingedeeld per functie, afdeling of team? Wat is de gewenste snelheid van terugkeer, wat is het economisch belang van die terugkeer? In hoeverre is werken op afstand al geïmplementeerd en voldoet dit op afstand werken aan eisen op het gebied van een gezonde werkomgeving en security.

Wij creëren overzicht en kunnen zo op basis daarvan een strategie bepalen voor het terugkeren van werknemers in hun werkomgevingen. We bepalen en leggen met elkaar vast op welke manier dit kan gebeuren en met welke snelheid.

Een van de bepalende factoren is in hoeverre het extern (thuis) werken tot de mogelijkheden behoort, hoeveel procent kan op een andere locatie werken of is dat in het geheel niet mogelijk. Mocht het zo zijn dat dit niet tot de mogelijkheden behoort dan kunnen we in deze oriëntatie andere bedrijfsruimten inventariseren en meenemen in een strategie waarin flexibele inzet van deze ruimten bij kan dragen aan de oplossing. Een mooi voorbeeld daarvan is de bedrijfskantine, deze wordt slechts gedurende een paar uur per werkdag ingezet terwijl het aantal m² in verhouding aanzienlijk is.

Technologie en dan vooral IT en data zijn straks nog meer de drivers van het nieuwe post-corona werken. We leveren nu al systemen of hebben opdrachtgevers die van systemen gebruik maken die vooral gericht zijn op herkenning en werkplekorganisatie. Deze technologie zorgt ervoor dat de logistieke stromen binnen kantoren geoptimaliseerd worden. Wij brengen samen met onze klant in kaart van welke technologie al gebruik wordt gemaakt en nemen dit mee in de formulering van de strategie waarin technologie een belangrijke driver is van succesvolle en veilige werkomgevingen.

- Oriënterend gesprek
- Inventarisatie working-journey
- Inventarisatie gebouw(en)
- Inventarisatie aantal FTE's en bezettingsgraad gebouw(en)

STAP 2: INZET TOOLKIT CORONAPROOF WERKEN

Een eenvoudige terugkeer is in de meeste gevallen niet vanzelfsprekend. Sommige werkomgevingen kunnen met enkele aanpassingen corona-proof gemaakt worden, terwijl andere omgevingen veel ingrijpendere aanpassingen en investeringen vereisen. We hebben een toolkit samengesteld die in alle gevallen ingezet kan worden. Deze toolkit is eenvoudig, snel inzetbaar en persoonlijk. Deze toolkit bestaat bijvoorbeeld uit zuilen met desinfecterende middelen, oprolbare en/of opklapbare schermen (separatiewanden) die in een kantooromgeving ingezet kunnen worden en bij meer flexibele werkplekken uit papieren bureau placemats. De inzet van de toolkit draagt bij aan een veilige terugkeer van de werknemer maar bovenal wint de werkgever aan vertrouwen omdat daadwerkelijk iets ondernomen wordt in de strijd tegen corona. De toolkit is natuurlijk in veel gevallen geen eindoplossing maar de inzet daarvan geeft de tijd en ruimte om na te denken over duurzamere structurelere oplossingen.

- Inzet toolkit snel en eenvoudig
- Inzet zorgt voor tijd, ruimte en vertrouwen
- Toolkit is niet een "one size fits all" maar meer tailored oplossing

STAP 3: STRATEGIE

Een strategie is niet meer of minder dan een "stip aan de horizon" en "een beweegrichting". De strategie bepalen zorgt ervoor dat we niet lukraak gaan aanpassen of veranderen maar dat we met een gedegen plan, gecontroleerd en gefaseerd gaan werken aan een corona-proof werkomgeving. Als we een strategie gaan bepalen en beschrijven kijken we naar 4 belangrijke factoren.

1. De mens (hygiëne, bewustzijn, sociale controle en creatie van draagvlak)
2. De verplaatsing en aanwezigheid van de mens (working journey, bezettingsgraad en tools)
3. De inrichting van de werkplek en andere ruimtes (functionaliteit en indeling van ruimtes)
4. De omgeving van de werkplek (efficiency en hygiëne van de werkplek en ruimtes en aanwezigheid en inzet van techniek)

Als we beginnen bij de mens, we hebben het al gezegd en blijven het zeggen. De factor "mens" is verreweg de belangrijkste factor als het gaat over de realisatie en

het behouden van een veilige en hygiënische werkomgeving. In de strategie kijken we naar de factor mens, in hoeverre er sprake is van bewustzijn en of er sprake is van sociale controle. We willen voorkomen dat we ons (werk)leven moeten inrichten op een manier waarop er sprake is van een totalitair controle mechanisme. Tegelijkertijd is “vrijheid blijheid” ook niet meer opportuun. In elke omgeving (branche) en in verschillende werkculturen is er sprake van een bepaald gewenst en ongewenst gedrag, dat voor een deel de strategie rondom de mens bepaalt.

De verplaatsing van de mens is ook per branche verschillend. Hoe ziet de working-journey eruit? We onderzoeken hoe vaak en waarheen de werknemer zich verplaatst. We bestuderen het aantal noodzakelijke verplaatsingen en het aantal niet noodzakelijke verplaatsingen. Met deze data kunnen we door op een andere manier te kijken naar ruimten of verbindingen van ruimten al bepalen of het aantal noodzakelijke verplaatsingen verminderd kan worden en moet het doel altijd zijn het aantal niet-noodzakelijke verplaatsingen te minimaliseren. Een simpel voorbeeld in deze is de lunch, bij kleine maar ook bij zeer grote bedrijven zie je dat de gehele groep zich binnen een bepaald tijds kader naar de lunchlocatie verplaatst. Kan dat anders ingericht worden? Zeker. We leren momenteel al erg veel van de horeca, die het ontzettend moeilijk heeft, maar tegelijkertijd zeer innovatieve ontwikkelingen laat zien. Bijvoorbeeld door maaltijden, eventueel in time slots, uit te geven bij uitgiftepunten in plaats van tafels te bedienen of het omarmen van de take-away. Waarom zouden we dit niet binnen (kantoor) gebouwen kunnen implementeren?

De inrichting van de werkplek is natuurlijk een van onze core-specialisaties. Als specialisten op het gebied van interieurs en inrichtingen kunnen we momenteel al ontzettend veel vertellen, laten zien en zelfs uitleveren dat straks gemeengoed zal worden in een post-corona tijd. We hebben het dan

over het slim positioneren van werkplekken ten opzichte van elkaar, het nieuwe uiterlijk van en de voorwaarden die aan werkplekken worden gesteld maar ook over werkplekken die ondanks verbeterde veiligheid en social distancing toch bijdragen aan het belangrijke sociale aspect en de coherentie in werkomgevingen.

Als we het over de omgeving van de werkplek hebben dan kun je daar heel breed naar kijken. Dat gaat over het soort vloerbedekking tot aan gebouw beheersystemen voor luchtkwaliteit en luchtcirculatie. We kijken naar een schoonmaakbeleid,

maar ook de factor automatisering (IT) is belangrijk. In de meest innovatieve werkomgevingen is er al sprake dat al deze factoren in één systeem met elkaar communiceren en op die manier bijdragen aan dynamische en efficiënte werkomgevingen. Als daar al sprake van is dan is de factor social-distance en hygiëne waarschijnlijk ook als een van de KPI's te implementeren in deze bestaande innovatieve systemen. De meeste werkomgevingen beschikken echter nog niet over dit soort high-tech systemen, en wij hebben inmiddels nagedacht over meer low-tech manieren om bijna hetzelfde te bereiken.

“ Verreweg de meeste tijd in de realisatie van een full-proof hygiënische werkomgeving gaat zitten in de techniek van gebouwen en luchtsystemen.

De installatiebranche is een innovatieve en wij weten dat ook zij snel met oplossingen komen. ”

Jeroen de Jong (links) en Remco Beekers

STAP 4: PLAN VAN AANPAK & IMPLEMENTATIE

We beschikken over een strategie. Deze strategie is te vertalen naar een concreet plan van aanpak en een implementatie. Aan ons is de laatste tijd veel de vraag gesteld over bijvoorbeeld doorlooptijden. Hoe snel is een corona-proof werkomgeving te realiseren. Hier is geen standaard tabel voor, dit heeft met een veelvoud aan factoren te maken. We kunnen om toch een indicatie af te geven wel het volgende zeggen. We hebben inmiddels kleinere organisaties geïnventariseerd waar een doorlooptijd van enkele weken zeer realistisch is. Alles is afhankelijk van alle aspecten die in een oriëntatie naar boven komen, van de factor mens tot aan de working-journey in combinatie met de beschikbare oppervlakte per FTE. Wij zijn in ieder geval in staat om vanaf het eerste contactmoment tot aan de presentatie van een plan snel en flexibel te acteren en rekenen met een doorlooptijd van ongeveer 2 tot 3 weken.

In het kader van de reeds gedane investeringen maar ook met de circulaire gedachte in ons achterhoofd zullen wij altijd eerst onderzoeken waar indien aanpassingen nodig zijn, hergebruik kan worden gerealiseerd.

STAP 5: INSTRUCTIES EN DRAAGVLAK

Wij maken ons hard om straks als mensen weer (gedeeltelijk) terugkeren naar hun werkomgevingen om iedereen te begeleiden in het gebruik van deze werkomgeving. Het juiste gebruik van elke werkomgeving is een kwestie van bewustwording. We gaven al trainingen in het verleden, over het omgaan met de werkruimtes. Deze trainingen zullen straks veel meer gericht zijn op de working journey, social-distancing en hygiëne. Wij hebben contact met bureaus waarvan wij weten dat zij dit heel goed kunnen.

“ Zowel ondernemers, culturele instellingen als grote bedrijven bijvoorbeeld in de life-science sector hebben ons al gebeld voor de eerste implementatie van middelen voor veilige werkomgevingen. Wij helpen ze met de eerste stappen maar zitten inmiddels ook aan tafel om met elkaar op een meer strategische manier naar de toekomst te kijken. De inzet van de toolkit geeft rust en ruimte om dit te kunnen doen. ”

SAMENWERKING STUDIOJEROEN DEJONG EN CHARLES & MORE

Wij willen onze klanten helpen. Samen komen we door deze crisis heen en gaan we straks allemaal aan de slag in volledig coronaproof werkomgevingen.

Voor dit specifieke vraagstuk gaan we een nóg hechtere samenwerking aan en bundelen we onze krachten. Gezamenlijk bieden wij onze ontwerp, consultancy en oplossingen waarmee we uw werkomgeving transformeren tot een veilige, toekomstbestendige werkplek voor u en uw werknemers.

CHARLES & MORE - FURNISHING THE FUTURE

CHARLES & MORE is een professionele, dynamische en onafhankelijke projectinrichter met een sterke passie voor het vak en een “no-nonsense” mentaliteit. Zij zoeken voor elk interieur samen met opdrachtgevers en architecten naar de meest optimale balans tussen gezondheid, kwaliteit, duurzaamheid en innovatie. CHARLES & MORE werkt met opdrachtgevers en architecten co-creatief door ondersteuning en advies te bieden geïnspireerd door iconische ontwerpen gecombineerd met nieuwe frisse en innovatieve oplossingen.

STUDIOJEROENDEJONG - RUIMTE VOOR PRESTATIE

Uw interieur moet een bijdrage leveren aan uw succes als ondernemer. Dat begint met een persoonlijk gesprek waarin wij uw wensen, strategie en doelstellingen bespreken. Dit inzicht maakt dat STUDIOJEROENDEJONG hands-on de vertaalslag kan maken van doelstelling en functie naar een omgeving waarin beter ondernomen en gepresteerd wordt.

CONCLUSIE

We kunnen er straks weer vol tegenaan. Het is niet makkelijk om door de crisis en alle negatieve gevolgen heen te kijken maar er zijn zeker ook positieve kanten te noemen. We hebben ervaren dat we veel plaats-onafhankelijker zijn dan we dachten, met als gevolg dat de verkeersdrukke significant is afgenomen en ondernemend Nederland minder last heeft van inefficiëntie door bijvoorbeeld verkeersopstoppingen. We horen van veel werkgevers terug dat de productiviteit in bepaalde branches is toegenomen, vooral in bedrijfstakken waar op afstand werken, vergaderen en co-creëren makkelijker is in vergelijking met bijvoorbeeld producerende bedrijfstakken. We horen dat een groot deel van de mensen heeft ervaren dat werken veel meer is dan werken maar een wezenlijk deel is van hun sociale leven. We missen de nabijheid van elkaar, het schouderklopje of de handdruk. Wij geloven erin dat we binnen afzienbare tijd elkaar weer kunnen ontmoeten en weer naar kantoor of werkomgeving kunnen gaan.

Met aanpassingen en investeringen in gebouwen, technologie, strategie en menselijk gedrag. Ondanks dat wij de handen ineen sloegen (figuurlijk), kunnen wij dit soort grote vraagstukken alleen ondervangen en een rol spelen in de transformatie als we dit doen met andere visionairs en experts in hun vakgebied. Wij weten heel veel van interieurs, van inrichtingen van gebouwen, van trends en van logistiek binnen en rondom gebouwen. Maar dat is niet genoeg, daarom werken wij samen met een heel netwerk van topspecialisten op vrijwel elk gebied om op een hands-on manier het post-corona werken mogelijk te maken.

Bent u na het lezen geïnteresseerd geraakt of zit u met vragen, wij plannen graag een oriënterend gesprek met u in. Onze contactgegevens treft u aan op de volgende pagina.

Jeroen de Jong

Remco Beekers

STUDIOJEROENDEJONG.
architectuur en interieur

Karperstraat 35
1432 PB Aalsmeer

+31 (0)20 2600021
+31 (0)6 54754265

studio@jeroendejong.nl
www.studiojeroendejong.nl

CHARLES & MORE

FURNISHING THE FUTURE

Anthony Fokkerweg 61
1059 CP Amsterdam

+31 (0)20 2149919
+31 (0)6 50506674

info@charlesandmore.nl
www.charlesandmore.nl